

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Timofei Boico

(art. 42 alin. (2), (5), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1002/2023

Nr. PIGD 1-22051646-01-Ira-26062023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală; Aplicarea eronată a efectelor actului de amnistie; Decizia instanței de apel casată; Sentința primei instanțe menținută în partea constatării vinovăției și stabilirii pedepsei; Pronunțarea unei hotărâri noi fără a trimite cauza la rejudecare; Condamnatul, liberat de pedeapsă în temeiul actului de amnistie.

29 ianuarie 2026

Au judecat anterior cauza judecătorești

Prima instanță – Emil Bulat

Instanța de apel – Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Dorin Dulghieru

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților, recursul în cauza penală privind învinuirea lui Timofei Boico,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Timofei Boico s-a născut în anul 1984 în r. Ștefan Vodă. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (5), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false, săvârșită de două sau mai multe persoane).

2. Timofei Boico a fost apărât de avocații Ion Bătrîncea și Cristian Zagnat.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Prin [sentința](#) Judecătoriei Hîncești, sediul Central, din 30 iunie 2022, Timofei Boico a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 de ore, cu încetarea procesului penal ca urmare a intervenirii actului de amnistie.

4. La 02 noiembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#), a admis apelul, a casat sentința primei instanțe în latura penală și a soluționat cauza prin pronunțarea unei noi hotărâri, dispunând încetarea procesului penal ca urmare a intervenirii actului de amnistie.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 29 noiembrie 2021 și finalizată la 04 aprilie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 12 aprilie - 30 iunie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 03 august - 02 noiembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 26 iunie 2023.

ÎN FAPT

6. Timofei Boico a fost învinuit că prin complicitate cu persoane neidentificate, cărora le-a transmis datele sale de identitate și imaginea facială, a obținut un document care acordă drepturi și anume un permis de conducere pretins a fi eliberat de autoritățile competente ale României. La 08 noiembrie 2021, în cadrul controlului efectuat la PTF Leușeni, au apărut suspiciuni privind autenticitatea permisului. El a fost ridicat, iar prin raportul de constatare tehnico-științifică, s-a stabilit că permisul de conducere este confeccionat prin procedee de imprimare neautorizate și nu corespunde caracteristicilor unui

document autentic eliberat de autoritățile române. Din corespondența oficială a autorităților competente reiese că permisul de conducere respectiv nu figurează în bazele de date, fiind confirmat caracterul său de document oficial fals. Acțiunile lui Timofei Boico au fost încadrate în baza art. 42 alin. (2), (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

7. Timofei Boico, a recunoscut faptele incriminate. Cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. El a înaintat și o cerere de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii actului de amnistie.

8. Prin [sentința](#) Judecătoriei Hîncești, sediul Central, din 30 iunie 2022 Timofei Boico a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 de ore. Instanța a examinat cauza în procedura art. 364¹ Cod de procedură penală, a audiat inculpatul potrivit regulilor de audiere a martorilor și a purces la dezbaterile judiciare. Prin sentință s-a constatat că faptele imputate lui Timofei Boico sunt dovedite prin ansamblul probelor administrate în faza urmăririi penale și întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal. A fost individualizată pedeapsa de 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. S-a constatat că fapta a fost comisă pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 243/2021 privind amnistia, inculpatul și-a exprimat acordul scris pentru aplicarea actului de amnistie, iar situația sa nu cade sub excepțiile prevăzute de art. 6 din Lege. Instanța a dispus încetarea procesului penal ca urmare a intervenirii actului de amnistie.

9. La 14 iulie 2022, procurorul în Procuratura r. Hîncești, Ghenadie Beregoi, a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin care Timofei Boico să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, cu liberarea de executarea pedepsei în temeiul Legii amnistiei nr.243/2021. Procurorul a susținut că, deși instanța de fond a constatat vinovăția inculpatului și a stabilit pedeapsa, a dispus încetarea procesului penal în temeiul actului de amnistie, fără a pronunța o sentință de condamnare cu liberarea de executarea pedepsei.

10. La 02 noiembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul procurorului, a casat sentința în latura penală și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care procesul penal intentat în baza art. 42 alin. (2), (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat din motivul intervenirii amnistiei. Instanța de apel nu a constatat vinovăția și nu a procedat la examinarea cauzei. A reținut că Timofei Boico și-a exprimat în mod expres acordul scris pentru aplicarea actului de amnistie, iar interdicțiile și excepțiile prevăzute de art. 6 din Legea nr. 243/2021 nu-i sunt incidente. Potrivit instanței de apel, prima instanță a soluționat cauza în mod eronat, deoarece a recunoscut vinovat inculpatul și totodată a dispus încetarea procesului penal. Aceste soluții nu pot coexista în privința aceleiași fapte. În cazul

aplicării actului de amnistie, finalizarea examinării cauzei este posibilă exclusiv prin încetarea procesului penal, soluție expres prevăzută de art. 332 Cod de procedură penală. Există distincție între înlăturarea răspunderii penale și înlăturarea pedepsei penale. În situația în care inculpatul consimte în mod expres aplicarea amnistiei, unica soluție este încetarea procesului penal din motivul intervenirii amnistiei, fără pronunțarea unei sentințe de condamnare. În cazul în care inculpatul refuză sau lipsește un acord expres, instanța urmează să cerceteze probele și să pronunțe, după caz, o sentință de achitare, o sentință de încetare pe un alt temei decât amnistia sau o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia. Decizia motivată a fost pronunțată la 30 noiembrie 2022.

11. La 14 decembrie 2022, procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și rejudecarea cauzei de către instanța de apel. Procurorul susține că instanța de apel a aplicat greșit legea. Vinovăția inculpatului nu a fost verificată și nu s-a pronunțat o sentință de condamnare. Potrivit acuzării, amnistia poate fi aplicată exclusiv prin pronunțarea unei sentințe de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia, conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal. Încetarea procesului nu poate avea loc în astfel de condiții. Procurorul a criticat lipsa menționării exprese în dispozitiv, a legii aplicate. Consideră că această omisiune contravine cerințelor de motivare a hotărârii judecătorești.

12. La 26 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. Instanța nu a primit vreo referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Partea relevantă a Codului penal, la data comiterii faptei infracționale și a pronunțării deciziei Curții de Apel, era următoarea:

„Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

14. Partea relevantă a Codului de procedură penală pertinentă, la data judecării apelurilor și depunerii recursului, era următoarea:

„Articolul 275. Circumstanțele care exclud urmărirea penală

Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

4) a intervenit ... amnistia;

Articolul 285. Încetarea urmăririi penale

(2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct.4)–9) ...

Articolul 332. Încetarea procesului penal în ședința de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

(5) În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Articolul 389. Sentința de condamnare

(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;

Articolul 391. Sentința de încetare a procesului penal

(1) Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

1) lipsește plîngerea părții vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat;

2) a intervenit decesul inculpatului;

3) persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală;

4) există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă;

5) există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal;

6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și

7) în cazurile prevăzute în art. 54-56 Cod penal.

15. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

11) ... aplicarea pedepsei a fost înlăturată de ... un act de amnistie....;

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

17. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

18. Recursul procurorului se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acest temei se referă la deficiențele în motivarea hotărârii judecătorești. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul acestui temei de recurs în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 100). Acest temei include cinci situații distincte. Recurentul menționează că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Procurorul contestă soluția încetării procesului penal, susținând că instanța de apel trebuia să pronunțe o sentință de condamnare cu liberarea de executarea pedepsei în temeiul amnistiei. Acest argument se referă la o eroare de drept. O eventuală eroare de drept ce ar viza amnistia poate fi invocată doar în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală. Prin urmare recursul va fi examinat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală.

19. Amnistia poate produce trei efecte: înlăturarea răspunderii penale, înlăturarea pedepsei penale și reducerea sau comutarea pedepsei. Fiecare dintre aceste efecte se aplică în funcție de etapa procesului penal. Înlăturarea răspunderii se aplică în timpul urmăririi penale (conform art. 275 pct. 4 și art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală). Înlăturarea pedepsei se aplică în instanța de judecată, inclusiv în apel (conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală). Reducerea sau comutarea pedepsei se aplică după rămânerea definitivă a hotărârii și punerea ei în executare (art. 469 Cod de procedură penală). Aplicarea amnistiei este condiționată de acordul persoanei. Chiar dacă apărarea formulează o cerere în acest sens, unica soluție posibilă este emiterea unei sentințe de condamnare și de liberare de pedeapsă penală, după cum prevede art. 389 Cod de procedură penală, întrucât amnistia nu înlătură caracterul penal al faptei, ci operează exclusiv ca o cauză de înlăturare a pedepsei, care poate interveni doar în raport cu o persoană a cărei vinovăție a fost constatată (decizia nr. [1ra-303/2024](#), §§ 36-42 și nr. [4-1re-51/2023](#), § 35).

20. Instanța de fond a constatat vinovăția inculpatului, a stabilit pedeapsa și a admis cererea de aplicare a amnistiei însă a dispus încetarea procesului. Chiar dacă prin încetarea procesului, prima instanță a aplicat greșit efectul juridic al amnistiei,

această eroare nu justifică înlăturarea constatării vinovăției de către instanța de apel. Art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală impunea corectarea soluției, în sensul liberării de la executarea pedepsei. Practica judiciară în acest sens este clară (vezi para. 19). Instanța de apel nu a examinat cauza, nu s-a pronunțat asupra vinovăției inculpatului și a aplicat în mod eronat efectele juridice ale actului de amnistie, substituind analiza fondului cauzei cu o soluție de încetare a procesului penal. Sentința și decizia sunt afectate de erorile de interpretare menționate.

21. În speță, nu a fost invocată și nici constatăată existența unor erori de fapt sau de apreciere a probatoriului. Vinovăția lui Timofei Boico nu este contestată, acesta a recunoscut faptele imputate, iar cauza a fost examinată în procedură simplificată. Eroarea comisă de instanțe poate fi remediată fără trimiterea cauzei la rejudecare, prin casarea totală a deciziei și a sentinței în partea încetării procesului cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie liberat de executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia și menținerea în rest a sentinței.

22. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de procurorul Dorina Tăut și casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2022;

Casează sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central, din 30 iunie 2022, în partea încetării procesului penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, prin care Timofei Boico, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (5), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, se liberează de executarea pedepsei de 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia;

Celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru